

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ΄

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἐκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδοῦ Σταδίου 32.

20 Ἀπριλίου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΟΪΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

Γ΄.

Περαιτωθέντος τοῦ γεύματος ἀφώνως σχεδόν, μετέβησαν εἰς τὸ ἐντευκτήριον, ὅπερ ἦτο εὐρεῖα αἰθουσα ἐξ ἔχουσα παράθυρα. Ὁ ἰατρός ἐκάθηθη παρὰ τὴν ἐστίαν ἐν τινι μεγάλῳ βυσίνῳ ἀνακλιντρω. Ἡ Κάζα ἐκάθησε παρὰ τοὺς πόδας του, ἐπὶ μικροῦ ὑποποδίου, ἐν ᾧ ὁ Ἐρικ συνεσταλμένος καὶ ἀμηχανῶν ἐπλησίασεν εἰς ἐν παράθυρον, ὡσεὶ ἤθελε νὰ κρυφθῆ ὀπίσω τοῦ παραπετάσματος. Ἀλλ' ὁ ἰατρός δὲν τῷ ἀφῆκε καιρὸν.

— Ἐλα ἐδῶ νὰ ζεσταθῆς, παιδί μου, ἀνέκραξε, καὶ εἰπέ μας πῶς σοῦ φαίνεται ἡ Στοκόλμη.

— Οἱ δρόμοι εἶνε πολὺ σκοτεινοί, πολὺ στενοὶ καὶ τὰ σπίτια πολὺ ὑψηλά, εἶπεν ὁ Ἐρικ.

— Κάπως ὑψηλότερα παρὰ εἰς τὴν Νορόην, βέβαια, ἀπεκρίθη γελῶν ὁ ἰατρός.

— Ἐμποδίζου νὰ βλέπωμεν τὰ ἄστρα, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον.

— Διότι ἐδῶ εἶνε ἡ ἀριστοκρατικὴ συνοικία, ἀπήντησεν ἡ Κάζα, προξυνθεῖσα ὑπὸ τῶν κρίσεων τούτων. Ἄμα περὰση κανεὶς τὰ γεφύρια θὰ εὕρῃ δρόμους πλατεῖς ὅσον θέλει.

— Τοὺς εἶδα ὅταν ἤρχομεθα ἀπὸ τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου· ἀλλ' οἱ πλέον μεγαλείτεροι εἶνε στενότεροι ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀκρογιαλιᾶς τῆς Νορόης, ἀνταπήντησεν ὁ Ἐρικ.

— Ὡ!... εἶπεν ὁ ἰατρός, μήπως μᾶς ἐπίασεν ἀπὸ τῶρα ἡ νοσταλγία;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἐντόνος ὁ Ἐρικ, σὰς χρεωστῶ τὸσον μεγάλην εὐγνωμοσύνην ὥστε οὔτε στιγμὴν ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν μου νὰ μετανοήσω διατὶ ἤλθα. Ἀλλὰ μ' ἐρωτήσατε ποῖαν ἰδέαν ἔχω περὶ τῆς Στοκόλμης καὶ σὰς τὴν εἶπα.

— Ποῖος εἰξεύρει τί ἐλεεινὸν παληοχωριὸν θὰ εἶνε ἡ Νορόη; ἐξηκολούθησεν ἡ Κάζα.

— Παληοχωριὸν! ἀπήντησεν ὁ Ἐρικ μετ' ἀγανακτήσεως. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μόνον ὅποιος δὲν ἔχει μάτια νὰ ἰδῆ, εἰμπορεῖ νὰ τὸ εἰπῆ φρόκερ Κάζα! Νὰ ἐβλέπατε μιὰ φορὰ τὴν ζώνην τοῦ γρανίτη τοῦ κάμνονος τριγύρω εἰς τὸ λιμανάκι

μας οἱ βράχοι καὶ τὰ βουνά μας, νὰ ἐβλέπατε τὰ δάση τῶν ἐλατῶν μας ποῦ φαίνονται κατὰ-μαυρά!.. Καὶ πέραν, τὴν θάλασσαν, ἄλλοτε νὰ βογκᾷ ἀγγριεμένη καὶ ἄλλοτε νὰ ζαπλόνεται ἡμερη. Καὶ τοὺς γλάρους νὰ πετοῦν καὶ χάνωνται μακρὰ κ' ἔπειτα πάλιν νὰ ἐπιστρέφου καὶ νὰ σὰς ἐγγίζου μετὰ τὰς φτερούγας των!.. Ὡ! ὅλα αὐτὰ εἶνε πολὺ εὐμορφα, πολὺ εὐμορφώτερα ἀπὸ τὴν Στοκόλμη!

— Δὲν ἐνοῶ τὴν τοποθεσίαν, ἐνοῶ τὰ σπίτια, εἶπεν ἡ Κάζα. Αὐτὰ βέβαια θὰ εἶνε ἐλεεινὰ καλύβαι.

— Καλύβαι πτωχικαί, ὅπου ἐγεννήθη ὁ πατήρ σου, ὁ πάππος σου, ὅπως κ' ἐγώ, κόρη μου, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ὁ ἰατρός.

Ἡ Κάζα ἠρρυθρίασε καὶ ἐσίγησε.

— Εἶνε ξύλινα σπιτάκια, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἐρικ, ἀλλὰ κάμνον πολὺ καλὰ τὴν δουλειὰ των!.. Συχνά, τὸ βράδυ, ἐν ᾧ ὁ πατέρας ἐδιόρθωνε τὰ δικτυὰ του, καὶ ἡ μητέρα ἐνεθε μετὰ τὴν ἀνέμνη τῆς, ἐκαθήμεθα καὶ οἱ τρεῖς μας εἰς ἓνα μικρὸν κάθισμα, ὁ Ὄθων, ἡ Βάνδα καὶ ἐγώ, καὶ ὁ μεγάλος σκύλος μας ὁ Κλάας ἐμπρὸς μας καὶ ἐτραγουδοῦσαμεν ὅλοι μαζὶ τὰς παλαιὰς σάγκας, ἐν ᾧ ἐβλέπαμεν τὰς σιὰς, ποῦ ἔπαιζαν εἰς τὸν τοῖχον. Καὶ ὅταν ὁ ἀέρας ἐσφύριζε ἐξω καὶ ὅλοι οἱ ψαράδες εἶχαν ἐπιστρέψῃ, τί ὠραία μᾶς ἐφαίνετο ἡ ζέστη τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ μας! Ἡμεθεα πολὺ καλλίτερα ἐκεῖ παρὰ εἰς ἐν τόσον ὠραῖον δωμάτιον ὡς ἀν αὐτὸ ἐδῶ.

— Δὲν εἶνε τοῦτο τὸ ὠραιότερον δωμάτιόν μας, εἶπεν ἡ Κάζα μετ' ἀλαζονείας. Νὰ ἰδῆς μιὰ φορὰ τὴν μεγάλην αἰθουσαν κ' ἔπειτα νὰ εἰπῆς!..

— Ἀλλὰ ἐδῶ πέρα εἶνε τόσα βιβλία!.. ἀπήντησεν ὁ Ἐρικ. Ἀκόμη περισσότερα ἔχει ἡ αἰθουσα καὶ εἶνε καλλιτέρα;

— Βιβλία;... ποῖος σοῦ λέγει διὰ βιβλία;.. Νὰ ἰδῆς βελούδινους καναπέδες, περνετέδες ἀπὸ δαντέλες, ὠρολόγιον, περσικὰ χαλιά... .

Ὁ Ἐρικ ἐφαίνετο ἥμισυ γοητευθεὶς ἐκ τῆς ἀπριθμήσεως ταύτης, βλέμματα πόθου δὲ ἔριπτε πρὸς τὴν μεγάλην δριῦνην βιβλιοθήκην, ἣτις κατεῖχεν ὁλόκληρον τοῦ μεγάλου ἐκείνου δωματίου πλευρὰν.

— "Αν θέλῃς ἐξέτασε ἀπὸ πλησίον τὰ βιβλία καὶ πάρε ὅποιο σοῦ ἀρέσει εἶπεν ὁ ἰατρός.

Ὁ Ἐρικ δὲν ἀνέμεινε νὰ τῷ ἐπαναληφθῆ ἡ ἄδεια αὐτή. Ἐκλέξας τόμον τινὰ ἐκάθησεν εἰς γωνίαν καλῶς φωτιζομένην καὶ ἐβυθίσθη μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Μόλις δὲ ἐνόησε τὴν ἔλευσιν δύο κυρίων, πιστῶν φίλων τοῦ ἱατροῦ Σβαρμεγκρόνα, οἵτινες ἤρχοντο σχεδὸν καθ' ἐσπέραν ὅπως παίξωσιν οὐίστ.

Πρῶτος ἦλθεν ὁ καθηγητὴς Χόσττετ, ὑψηλὸς γέρον ψυχρὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς τοὺς τρόπους, ἐκφράσας λίαν ἀκαδημαϊκῶς εἰς τὸν ἰατρὸν τὴν εὐχαρίστησίν του ἐπὶ τῇ ἐλεύσει του. Μόλις ἐκάθησθη εἰς ἔδραν, ἥτις ἐκ τῆς μακρᾶς χρήσεως εἶχεν ἐπονομασθῆ «ἔδρα τοῦ καθηγητοῦ», ἠκούσθη ἔντονος κωδωνισμός.

— Ὁ Βρέδεζορδ! εἶπον ταυτοχρόνως οἱ δύο φίλοι.

Ἄνοιχθείσης μετ' ὀλίγον τῆς θύρας ἐφάνη βραχὺς καὶ λεπτοφυὴς ἀνὴρ, ὅστις εἰσορμήσας ὡς ῥιπῆ ἀνέμου, ἔσφιγγε τὰς δύο χεῖρας τοῦ ἱατροῦ, ἐφίλησεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τὴν Κάζαν διήμειψε φιλικὸν χαιρετισμὸν μετὰ τοῦ καθηγητοῦ καὶ περιήγαγε κύκλῳ σπινθηροβόλους, ὡς μύος, ὀφθαλμούς.

Ἦτο ὁ δικηγόρος Βρέδεζορδ, εἰς τῶν ἐπιφανεστάτων νομικῶν τῆς Στοκόλμης.

— Ἄ! τί βλέπω ἐκεῖ, εἶπεν αἴφνης ἰδὼν τὸν Ἐρικ... Θὰ εἶνε χωρὶς ἄλλο κανεὶς μικρὸς ψαρᾶς τῆς μουρούνας ἢ ναυτόπουλον τοῦ Βέργκεν... καὶ διαβάξει τὸν Ρίθβωνα εἰς τὸ ἀγγλικόν... ἐξηκολούθησεν ἐξακριβῶσας δι' ἐνὸς βλέμματος ὅποσον ἦτο τὸ τόσον ἀπλῆστως ὑπὸ τοῦ μικροῦ χωρικοῦ ἀναγινωσκόμενον βιβλίον.—Σ' εὐχαριστεῖ αὐτὸ τὸ βιβλίον, ἀγόρι μου, καὶ τὸ ἀναγινώσκεις μὲ τὴν τὴν προσοχὴν; ἠρώτησε.

— Ναί, κύριε· ἤθελα νὰ τὸ ἀναγνώσω πρὸ πολλοῦ αὐτὸ τὸ ἔργον, εἶνε ὁ πρῶτος τόμος τῆς Παρακμῆς τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἀπεκρίθη ἀφελῶς ὁ Ἐρικ.

— Διάβολε! ἀνέκραξεν ὁ δικηγόρος, φαίνεται ὅτι τὰ ναυτόπουλα τοῦ Βέργκεν ἀγαποῦν τὰς σπονδίας μελέτας!.. Ἀλλὰ εἶσαι πραγματικῶς ἀπὸ τὸ Βέργκεν; ἐξηκολούθησε μετ' ὀλίγον.

— Εἶμαι ἀπὸ τὴν Νορόην, ἡ ὁποία δὲν εἶνε μακρὰν, ἀπεκρίθη ὁ Ἐρικ.

— Ἄ! Καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν Νορόην ἔχουν ἐν γένει τόσον μαῦρα τὰ μάτια καὶ τὰ μαλλιά των ὅπως σύ;

— Ὁχι, κύριε, ὁ ἀδελφός μου, ἡ ἀδελφὴ μου, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶνε ξανθοί, ὅπως ἡ δεσποινὴς Κάζα, εἶπεν ὁ Ἐρικ. Ἀλλὰ δὲν φοροῦν ἐνδύματα ὡτὰν τὰ ἰδικὰ τῆς, προσεῖπε μειδιῶν, δι' αὐτὸ δὲν τῆς ὁμοιάζουν διόλου.

— Αὐτὸ ἐννοεῖται, εἶπεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἡ δεσποινὴς Κάζα εἶνε προῖον τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐκεῖ

κάτω ἐπικρατεῖ ἡ φύσις, ἡ ὁποία ὡς μόνον στολισμὸν τῆς ἔχει τὴν ἀπλότητα ὅπως λέγει καὶ ὁ ποιητής. Καὶ τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς εἰς τὴν Στοκόλμην, παιδί μου; ἂν δὲν εἶνε ἀδιακρισία νὰ ἐρωτήσω..

— Ὁ κύριος ἰατρός ἔχει τὴν καλοσύνην νὰ μὲ βάλῃ εἰς ἐκπαιδευτήριον, εἶπεν ὁ Ἐρικ.

— Ἄ! ἄ!.. εἶπεν ὁ δικηγόρος τύψας τὴν καπνοθήκην του διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων του.

Καὶ τὸ ὄξύ αὐτοῦ βλέμμα ἐφαίνετο ἐρωτῶν τὸν ἰατρὸν περὶ τοῦ ζωντανοῦ τούτου προβλήματος. Ἄλλ' ἐκ σημείου σχεδὸν ἀδιοράτου ἐνόησεν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐξέτασιν καὶ μετέβαλεν ἀμέσως τὸ θέμα τοῦ λόγου.

Οἱ τρεῖς φίλοι συνωμίλησαν περὶ τῆς αὐτῆς, τῆς πόλεως, περὶ πάντων ὅσα εἶχον συμβῆ ἐν τῇ κοινῶν τῆς Στοκόλμης ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ ἱατροῦ. Ἐπειτα ἡ κυρία Κρέτα ἠνοίξε τὴν τράπεζαν τοῦ πειγνίου καὶ ἠτοίμασε τὰ χαρτιά. Παρευθὺς δ' ἐπῆλθε σιωπῆ τῶν τριῶν φίλων βυθισθέντων εἰς τοὺς συνδυασμοὺς τοῦ οὐίστ.

Ὁ ἰατρός εἶχε τὴν ἀθῶν ἀξίωσιν ὅτι ἦτο λίαν δυνατὸς εἰς τὸ παίξιον τούτου, καὶ τὴν ἤττον ἀθῶν ἀξίωσιν νὰ δεικνύηται ἀμείλικτος πρὸς τὰ σφάλματα τῶν ἀντιπάλων του. Κατειρωνεύετο αὐτῶν ὅτε ἐκέρδιζεν ἐκ τῶν σφαλμάτων τούτων ἢ ἐβλασφήμει ὅταν ἔχανεν· ἐλάμβανε προσέτι, μεθ' ἕκαστον ροῦμπερ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐξηγῆ εἰς τὸν χάνοντα ὅποσον σφάλμα διέπραξε, ὅποσον παιγνιόχαρτον ἔπρεπε νὰ παίξῃ μετὰ τοιαύτην χαρτωσιᾶν καὶ ποίαν φυγὴν ἔπρεπε νὰ προπαρασκευάσῃ μετὰ τὴν ἄλλην. Τοῦτο εἶνε ἐλάττωμα σύνθηες εἰς τοὺς πίκτας τοῦ οὐίστ, οὐδὲως βεβχίως εὐχάριστον ὅταν μεταβαλλόμενον εἰς μονομανίαν τυραννῆ καθ' ἐκάστην τὰ αὐτὰ θύματα.

Εὐτυχῶς, ὁ ἰατρός εἶχε συμπαικτορας τοὺς φίλους τούτους οἵτινες τὸν ἀφώπλιζον πάντοτε, ὁ μὲν καθηγητὴς διὰ τῆς ἀναλλοιώτου ἀταραξίας του, ὁ δὲ δικηγόρος διὰ τοῦ ἠρέμου σκεπτικισμοῦ του.

— Ἐχετε δικαίον, ἔλεγε σοβαρῶς ὁ πρῶτος, ἀπαντῶν εἰς τὰς δριμυτάτας μομφάς του.

— Φίλε μου Σβαρμεγκρόνα, εἰξεύρετε κάλλιστα ὅτι χάνετε ἀνωφελῶς τὸν κόπον σας νὰ μὲ μιλῶντε! ἔλεγε γελῶν ὁ Βρέδεζορδ. Εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν θὰ κάμνω εἰς τὸ οὐίστ τὰ χονδροειδέστερα λάθη καὶ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι ποτέ μου δὲν θὰ μετανοήσω.

Τὶ νὰ τοὺς κάμῃ τοὺς ἀδιορθώτους ἐκείνους; Ὁ ἰατρός ἔβλεπεν ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ παύσῃ τὰς κατακρίσεις του, ἀλλὰ μετὰ ἐν τέταρτον ἐπανελάμβανεν αὐτὰς διότι καὶ οὗτος ἦτο ἐπίσης ἀδιορθώτος.

Κατὰ τύχην ἔχασε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ἡ δὲ

σθυμία του λοιπὸν ἐξεδηλοῦτο διὰ τραχυάτων παρατηρήσεων πρὸς τὸν καθηγητὴν, πρὸς τὸν δικηγόρον καὶ πρὸς αὐτὸν ἔτι τὸν νεκρὸν, ὅτε τὸ φανταστικὸν τοῦτο πρόσωπον δὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα αὐτοῦ, ἅτινα ὁ ἰατρὸς ἤλπιζε νὰ εὔρη εἰς αὐτό.

Ἄλλ' ὁ καθηγητὴς παρέμενεν ἀτάραχος, ὁ δὲ δικηγόρος ἀντετόξευεν ἀστείότητας εἰς τὰς πικρὰς τοῦ ἱατροῦ μομφάς.

— Διατί θέλετε νὰ μεταβάλω μέθοδον, ἀφ' οὗ κερδίω παίζων ἄσχημα ἐν ᾧ σεῖς χάνετε παίζων θαυμάσια; ἔλεγεν εἰς τὸν ἱατρὸν.

Παρηλθεν οὕτω ἡ ὥρα μέχρι τῆς δεκάτης. Ἡ Κάζα παρεσκευάσε τὸ τέϊον εἰς περικομφὸν χάλκινον σαμοβάρ καὶ παρέθηκεν αὐτὸ μετὰ πολλῆς χάριτος, μεθ' ὃ ἀπῆλθεν ἀθροῦσως. Μετὰ μικρὸν ἡ κυρία Κρέτα ἐκάλεσε τὸν Ἔρικ καὶ ᾠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ προορισθὲν διαίτημά του, ὅπερ ἦτο προσήλιον καὶ καθάριον δωμάτιον ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὀρόφου τῆς οἰκίας, οὕτω δ' οἱ τρεῖς φίλοι εὐρέθησαν μόνοι.

— Ὅχι μὰς εἰπῆτε τέλος πάντων ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ μικρὸς ψαρᾶς τῆς Νορόης, ὁ ὁποῖος ἀναγινώσκει τὸν Γίββωνα εἰς τὸ πρωτότυπον; ἠρώτησε τότε ὁ Βρέδεζορδ, θέτων σάκχαριν εἰς τὸν δεύτερον κυαθίσκον τοῦ τέϊου του. Ἡ εἶνε μυστικὸν καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθωμεν;

— Εἶνε μυστικὸν, ἀλλὰ εἰς τὰς θὰ εἰπῶ εὐχαρίστως τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἔρικ ἂν μοῦ ὑπόσχεσθε ὅτι δὲν θὰ κάμετε ἀπολύτως χρῆσιν αὐτῆς, ἀπεκρίθη ὁ Σβαρμεγκρόνα.

— Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι κάποιαν ἱστορίαν θὰ ἔχη αὐτὸς ὁ μικρὸς ψαρᾶς! ἀνεκράξεν ὁ δικηγόρος, ἐξαπλωθεὶς ἀνέτως εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ. Λέγετε, ἀγαπητέ φίλε, καὶ σοῦ ὑποσχόμεθα αὐστηρὰν ἐχεμυθίαν! . . . Ὁμολογῶ ὅτι ὁ μικρὸς αὐτὸς ἤρchiσε νὰ μὲ ζαλιζῶς πρόβλημα δύσλυτον.

— Καὶ πράγματι, ζωντανὸν πρόβλημα εἶνε, ὑπέλαθεν ὁ ἰατρὸς, κολακευθεὶς ὑπὸ τῆς περιεργίας τοῦ φίλου του— πρόβλημα τοῦ ὁποίου τολμῶ νὰ ἐλπίσω ὅτι εὔρηκα τέλος τὴν λύσιν. Ὅχι σὰς ἀνακοινώσω ὅλα τὰ δεδομένα, εἰς ὑμᾶς δ' ἀπέκειται νὰ μοι εἴπητε ἂν τὸ συμπέρασμα σας εἶνε ὅμοιον πρὸς τὸ ἰδικόν μου.

Ὁ Σβαρμεγκρόνα ἐστηρίχθη εἰς τὴν μεγάλην φαγεντιανὴν θερμάστραν, ἀρχίσας δὲ ἀφ' οὗ σημείου ἐπελήφθημεν τῆς παρουσίας διηγήσεως διηγήθη πῶς ἐνεποίησεν εἰς αὐτὸν ἐντύπωσιν ὁ Ἔρικ ἐν τῷ σχολείῳ τῆς Νορόης καὶ πῶς ἐκ τούτου ὀρμηθεὶς ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τοῦ παιδίου. Εἶπε τί εἶχε μάθη παρὰ τοῦ Μαλαρίου καὶ τοῦ Ἐρσεβον οὐδὲν παραλιπῶν, διηγήθη τὰ κατὰ τὸ σωσίβιον τῆς Κυρθίας, ὠμίλησε περὶ τῶν ἐνδυμάτων ἅτινα εἶχε δεῖξῃ πρὸς αὐτὸν ἡ Κατρίνα, περὶ τῶν ἀρκτικῶν γραμμῶν τῶν σπαργάνων, τοῦ κοραλίνου ἀθύρματος, τοῦ ἐμβλήματος,

καὶ τῶν τῶσων ἐμφαντικῶν ἐθνογραφικῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Ἔρικ.

— Τώρα κατέχετε πάντα τὰ στοιχεῖα τοῦ προβλήματος ὅποιον ἐτέθη καὶ πρὸς ἐμέ, ἐξηκολούθησε. Σπεῦδω δὲ νὰ σὰς εἴπω ὅτι ὁ βαθμὸς τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδίου ὅσον ἐξαιρετικὸς καὶ ἂν εἶνε, εἶνε δευτερεῦον φαινόμενον, ὀφειλόμενον καὶ εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ Μαλαρίου, ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν. Αὕτη ἡ ἐξαιρετικὴ μάθησις τοῦ παιδίου μὲ παρεκίνησε νὰ ἐξετάσω περὶ αὐτοῦ. Ἄλλ' οὐσιαστικῶς οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν εἰς τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον διατυπῶ ὡς ἐξῆς: «Πόθεν ἤρchetο τὸ παιδίον; Ποῦ πρέπει νὰ διευθύνωμεν τὰς ἐρεῦνας μας πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς οἰκογενείας του;

Τάληθῆ στοιχεῖα τοῦ προβλήματος, τὰ μόνα ἅτινα δύνανται νὰ μὰς ὀδηγήσουν εἰς τὴν λύσιν εἶνε:

(1) Τὰ φυσικὰ τεκμήρια τῆς καταγωγῆς τοῦ παιδίου.

(2) Τὸ ὄνομα *Κυρθία* τὸ ὅποιον ἦτο γεγραμμένον ἐπὶ τοῦ σωσίβιου.

«Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία: τὸ παιδίον εἶνε κελτικῆς καταγωγῆς· παρουσιάζει μάλιστα τὸν κελτικὸν τύπον ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ καλλονῇ καὶ γνησιότητι.

«Ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ δεύτερον ζήτημα. *Κυρθία* εἶνε, ἐξάπαντος, τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, εἰς τὸ ὅποιον ἀνῆκε τὸ σωσίβιον. Τὸ ὄνομα τοῦτο «δυνατὸν νὰ εἶνε γερμανικοῦ πλοίου ἢ ἀγγλικοῦ. Ἄλλὰ δὲν ἦτο γεγραμμένον μὲ γοθτικούς χαρακτῆρας. Τὸ πλοῖον λοιπὸν ἦτο ἀγγλικόν, ἢ μάλλον ἀγγλοσαξωνικόν, διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβέστεροι.

Τὰ πάντα ἐπιβεβαιούσιν ἄλλως τε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· διότι μόνον ἀγγλικὸν πλοῖον μεταβαῖνον εἰς Ἰνβερνὲς ἢ εἰς Ὀρκαδάς ἢ ἐπιστρέφον αὐτόθεν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξοκείλῃ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Νορόης ἐν καιρῷ τρικυμίας. Καὶ μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ μικρὸν ζῶν ναυάγιον δὲν πρέπει νὰ ἐπλευσεν ἐπὶ μακρόν, ἀφοῦ ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ εἰς τὴν νηστείαν καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ παραδόξου ταξειδίου του! . . . Τούτων λοιπὸν οὕτω τεθέντων, ποῖον συμπέρασμα ἐξάγετε, ἀγαπητοί μου φίλοι;

Οὔτε ὁ καθηγητὴς οὔτε ὁ δικηγόρος ἐνόμισαν εὐκκαίρον νὰ ἐστομίσωσι λέξιν.

— Τὸ συμπέρασμα δὲν τὸ βλέπετε ἀναμφόβως, ἐξηκολούθησε ὁ ἰατρὸς μὲ τόνον ὑπεμφαινόντα θρίαμβον. Ἴσως μάλιστα νομίζετε ὅτι διαβλέπετε ἀντίφασιν μεταξύ τῶν δύο τούτων στοιχείων; ἐνὸς παιδίου κελτικῆς καταγωγῆς, καὶ ἐνὸς πλοίου φέροντος ἀγγλοσαξωνικὸν ὄνομα. Ἀπλοῦστατον τούτου αἵτιον εἶνε ὅτι λησμονεῖτε μίαν κυριωτάτην περίπτωσιν, τὴν ὑπαρξίν ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ λαοῦ κελ-

τικῆς φυλῆς, τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἰρλανδίας! . . . Οὐδ' ἐγὼ τὸ εἶχα σκεφθῆ κατ' ἀρχάς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπ' ὀλίγον δὲν ἠδυνήθη νὰ μαντεύσω εὐκρινῶς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος. Τοῦ λοιποῦ ἡ λύσις αὕτη εἶνε ἀναμφισβήτητος: τὸ παιδίον εἶνε ἰρλανδικῆς καταγωγῆς! Δὲν εἴσθε σύμφωνος, Χόστετ;

Τὸ πρᾶγμα ὅπερ ἤκιστα πάντων ἠγάπα ἐν τῷ κόσμῳ ὁ καθηγητῆς ἦτο τὸ ἐκφέρειν ἐπὶ οἴου δῆποτε θέματος θετικῆν τινα γνώμην. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν τῇ παρουσίᾳ περιστάσει πάσα γνώμη ἦτο πρόωρος. Ἐρκέσθη λοιπὸν νὰ σείσῃ τὴν κεφαλὴν του καὶ νὰ εἴπῃ ὑπεκφρεύγων τὸ ζήτημα.

— Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ Ἰρλανδοὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸν κελτικὸν κλάδον τῆς ἀρείας φυλῆς.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν ἦτο βεβαίως ἐκ τῶν ἀφορισμῶν, οὓς δικαιουταί τις νὰ μεμφθῆ ἐπὶ ὑπερβολικῇ τόλμῃ.

Ἄλλ' ὁ ἰατρὸς Σβαρευγκρόνα δὲν ἀπήτησε περισσότερον ἀνευρῶν ἐν αὐτῇ τὴν πλήρη ἐπιβεβαίωσιν τῆς θεωρίας του.

— Λοιπὸν καὶ σεῖς συμφωνεῖτε! ἀνέκραξεν μετὰ ζέσεως. Ἀφ' οὗ οἱ Ἰρλανδοὶ εἶνε Κέλται, καὶ τὸ παιδίον ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κελτικῆς φυλῆς, ἡ δὲ *Kynthia* ἦτο ἀγγλοσαξωνικὸν πλοῖον, μοὶ φαίνεται ὅτι κατέχομεν τὸν ἀναγκαιὸν μίτον ὅπως ἀνεύρωμεν τὴν οἰκογένειαν τοῦ δυστυχοῦς μικροῦ νευαγοῦ. Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν πρέπει νὰ τὴν ἀναζητήσωμεν· γνωστοποιήσεις τινὲς εἰς τοὺς *Καιροὺς* τοῦ Λονδίνου θ' ἀρκέσωσι νομίζω νὰ μᾶς ὀδηγήσωσιν ἐπὶ τὰ ἔχνη των! . . .

Ὁ ἰατρὸς ἐμελλεν ἀναμφιβόλως ν' ἀναπτύξῃ τὸ περὶ τῶν ἐρευνῶν τούτων σχέδιόν του, ὅτε παρετήρησε τὴν πείσμονα σιγὴν ἣν ἐτήρει ὁ δικηγόρος καὶ τὸ ἐλαφρῶς εἰρωνικὸν βλέμμα μεθ' οὗ ἐφαίνετο ἀποδεχόμενος τὸ συμπέρασμα του.

— Ἄν δὲν συμφωνῆτε μὲ τὴν γνώμην μου, Βρέδεζορδ, πρέπει νὰ μοὶ τὸ εἰπῆτε. Εἰξεύρετε πολὺ καλὰ, ὅτι δὲν μὲ πτοεῖ ἡ συζήτησις!

— Δὲν εἶπα τίποτε! ἀπεκρίθη ὁ Βρέδεζορδ. Ὁ Χόστετ εἶνε μάστιγος ὅτι δὲν εἶπα τίποτε.

— Ὅχι, ἀλλὰ βλέπω κάλλιστα ὅτι δὲν συμμερίζεσθε τὴν γνώμην μου! . . . Καὶ ἤθελα νὰ εἰξεύρω τὸ διατί, εἶπεν ὁ ἰατρὸς καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς φιλονεικίου μανίας ἣν εἶχεν ἐξεγείρῃ ἐν αὐτῷ ἡ εἰς τὸ παιγνίδιον ἀπόλεια. *Kynthia* εἶνε ἀγγλικὸν ὄνομα ἡ δὲν εἶνε; προσεῖπεν ὀργίλως. Εἶνε, διότι δὲν ἦτο γεγραμμένον μὲ γοθθικά γράμματα, τὰ ὅποια θὰ ἐδήλουν γερμανικὸν πλοῖον. . . Οἱ Ἰρλανδοὶ εἶνε Κέλται; Βεβαίως. Πρὸ ὀλίγου ἠκούσατε ἄνδρα ἀρμοδιώτατον ὁποῖος ὁ διαπρεπῆς φίλος μας Χόστετ νὰ τὸ ἐπικυροῖ ἐνώπιόν σας! . . . Τὸ παιδίον ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστι-

κὰ τῆς κελτικῆς φυλῆς; Αὐτὸ ἠδυνήθητε νὰ τὸ κρίνετε καὶ μόνος σας, καὶ εἰμίνατε ἔμπληκτος ἀπὸ τὴν μορφήν τοῦ μικροῦ ἀλιέως, ὅπως τὸν λέγετε, πρὶν ἐγὼ ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου καὶ εἶπω λέξιν. Συμπεραίνω λοιπὸν ὅτι μόνον ἔτακτος κακῆ πίστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ μὴ ταχθῆτε μὲ τὴν γνώμην μου καὶ μὴ ὁμολογήσετε μαζὶ μου ὅτι τὸ παιδίον ἀνήκει ἀφεύκτως εἰς ἰρλανδικὴν οἰκογένειαν!

— Κακῆ πίστις εἶνε κᾶπως χονδρόν, ἀπήντησεν ὁ Βρέδεζορδ. Ἄν ἡ λέξις ἀποτείνεται εἰς ἐμέ, ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς ἐπαναλάβω ὅτι δὲν ἐξεστόμισα ἀκόμη τὴν ἐλαχίστην γνώμην.

— Ὅχι, ἀλλὰ δεικνύετε ἀρκετὰ ὅτι δὲν παραδέχεσθε τὴν ἰδικὴν μου!

— Νομίζω ὅτι εἶνε δικαίωμα μου! . . .

— Τότε πρέπει νὰ προβάλετε τὰ ἐπιχειρήματα διὰ τῶν ὁποίων ὑποστηρίζετε τὴν γνώμην σας!

— Ποῖος σᾶς εἶπε ὅτι ἔχω γνώμην;

— Τότε λοιπὸν μὲ ἀντιπολιτεύεσθε ἐκ συστήματος ἀπλῶς μόνον διὰ νὰ μὲ ἀντικρούετε εἰς ὅλα ὅπως καὶ εἰς τὸ οὐίστ.

— Ἀπατάσθε. Οὔτε ἀπὸ τὸν νοῦν μου ἐπέρασε τοιαύτη σκέψις· ἀπήντησεν ὁ δικηγόρος. Τοῦτο μόνον σκέπτομαι, ὅτι ὁ συλλογισμὸς σας δὲν μοῦ φαίνεται ἀναντίρροτος!

— Καὶ διατί, σᾶς παρακαλῶ; δὲν μοῦ λέγετε τὸ διατί; εἶμαι περίεργος νὰ τὸ μάθω!

— Δὲν εἶνε εὐκολὸν νὰ σᾶς τὸ εἶπω μὲ ὀλίγας λέξεις. Ἴδού, σημαίνει ἡ ἐνδεκάτη. . . Ἀντὶ πάσης ἄλλης συζητήσεως σᾶς προτείνω ἐν στοίχημα: Στοιχηματίζετε τὸν Πλινιὸν σας τοῦ Ἄλδου Μανρυτίου κατὰ τοῦ Κοϊντιλιανοῦ μου τῆς πρώτης ἐν Βενετίᾳ ἐκδόσεως ὅτι ἐμνετεύσατε ὀρθῶς καὶ ὅτι τὸ παιδίον εἶνε ἰρλανδικῆς καταγωγῆς;

— Εἰξεύρετε ὅτι δὲν μοῦ ἀρέσουν τὰ στοιχήματα, εἶπεν ὁ ἰατρὸς, καταπραϋνθεὶς τέλος ὑπὸ τῆς ἀναλλοιωτοῦ ἐκείνης ἡρεμίας. Ἀλλὰ θὰ αἰσθανθῶ τόσῃν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι δὲν εἰξεύρετε τί λέγετε ὥστε δέχομαι τὸ στοίχημα.

— Λοιπὸν, σύμφωνοι. . . Πόσον καιρὸν χρειάζεσθε διὰ τὰς ἐρεῖνας σας;

— Μῆνές τινες θ' ἀρκέσουν ἐλπίζω· ἀλλὰ συνεφώνησα δύο ἔτη μὲ τὸν Ἐρσεβον διὰ νὰ εἶμαι βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας.

— Ἔστω, κ' ἐγὼ σᾶς παραχωρῶ δύο ἔτη· ὁ Χόστετ θὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς κριτῆς. Ἐννοῶ δὲ νὰ μὴ κρατήσωμεν καμμίαν μνησικακίαν.

— Αὐτὸ ἐννοεῖται! ἀπεκρίθη ὁ ἰατρὸς· ἀλλὰ βλέπω τὸν Κοϊντιλιανὸν σας κινδυνεύοντα μεγάλως νὰ ἔλθῃ εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Πλινίου μου.

Θλίψας δὲ τὰς χεῖρας τῶν δύο φίλων προσεμψεν αὐτοὺς μέχρι τῆς θύρας.

Ε'

Αἱ δεκατρεῖς ἡμέραι τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ὁ νέος βίος τοῦ Ἑρικ ἀνέλαθε τὴν τακτικὴν αὐτοῦ πορείαν. Ὁ ἰατρὸς Σβαρκεγκρόνα, ἀφ' οὗ ἐνέδυσε παρὰ τινι ῥάπτῃ τὸν μικρὸν χωρικὸν ὡς παιδίον τῶν πόλεων, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸν διευθυντὴν ἑνὸς τῶν ἀρίστων ἐκπαιδευτηρίων τῆς Στοκόλμης. Τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦτο ἀναλογοῦν πρὸς γυμνάσιον ἦτο ἐκ τῶν καλουμένων ἐν Σουηδίᾳ «Χόγκρε ἐλέμανταρ λάρθβεκ», ἐν οἷς διδάσκονται αἱ ἀρχαῖαι καὶ νεώτεραι γλώσσαι, αἱ στοιχειώδεις ἐπιστήμαι, καὶ πᾶσαι αἱ ἀπαραίτητοι προπαρασκευαστικαὶ γνώσεις διὰ τὴν ἀνωτέραν πανεπιστημιακὴν παιδείαν. Ὡς ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ οἱ μαθηταὶ πάντες εἶνε ἐξωτερικοί. Ἐκεῖνοι δὲ ὧν ἡ οἰκογένεια δὲν διαμένει ἐν τῇ πόλει οἰκοῦσι καὶ διαιτῶνται παρὰ τοῖς καθηγηταῖς ἢ κηδεμόσιν αὐτῶν. Τὰ διδάκτρα εἶνε ἐλάχιστα, οἱ δὲ μὴ εὐποροῦντες ἀπαλλάσσονται αὐτῶν. Ἐκαστον τῶν ἐκπαιδευτηρίων τούτων ἔχει τὸ γυμναστήριόν του, οὗτω δ' ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις βαίνει παραλλήλως πρὸς τὴν διανοητικὴν.

Ὁ Ἑρικ εὐθὺς ἀμέσως ἀνεδείχθη ὁ ἄριστος τῆς τάξεώς του. Ἐμάνθανε τὰ πάντα εὐχερῆστα, ὑπελείπετο δ' αὐτῷ πολὺς καιρὸς. Ἐκ τούτων ἀφορμὴν λαβὼν ὁ ἰατρὸς προέτεινε εἰς αὐτὸν νὰ χρησιμοποῖ τὰς νυκτερινὰς ὥρας του φοιτῶν εἰς τὴν «Σλόδσκολαν» ἦτοι μεγάλην βιομηχανικὴν σχολὴν τῆς Στοκόλμης. Ἡ σχολὴ αὕτη ἦτο εἰδικῶς ἀφιερωμένη εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπιστημῶν, εἰς τὰ πειράματα τῆς φυσικῆς καὶ χημείας, εἰς πάντα τὰ ἐν τοῖς γυμνασίοις θεωρητικῶς μόνον διδασκόμενα. Ὁ Σβαρκεγκρόνα λίαν ὀρθῶς ἐφρόνει ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς σχολῆς ταύτης, —ἐφ' ἣ ἐσεμνύνετο ἡ Στοκόλμη— θὰ παρῶρα τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑρικ εἰς μεγαλειτέρας προόδους· ἀλλὰ τὰ ἐπελθόντα ἀποτελέσματα ὑπερῆκόντισαν κατὰ πολὺ τὰς προσδοκίας του.

Πράγματι, ὁ νεαρὸς αὐτοῦ προστατευόμενος προσοικειοῦτο πλείστας γνώσεις, ἱκανὸν καθιστῶστας αὐτὸν νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰς κυριωτάτας τῶν ἐπιστημῶν. Ἀντὶ τῶν ἀρίστων καὶ ἐπιπολαίων ἐκείνων στοιχείων, ἅτινα διδάσκονται ἐν γένει εἰς τοὺς μαθητάς, ἀπηθησαύριζεν εἰς τὰς φρένας αὐτοῦ πληθὺν ἰδεῶν, ἐπηκριθωμένων, ἀσφαλεστάτων. Ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῶν ἐξαιρέτων τούτων ἀρχῶν ἦτο ἀπλοῦν ζήτημα χρόνου. Τοῦ λοιποῦ ἀκόπως, οἰσνεὶ κινίζων, ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ πάσης ἀνωτέρας ἐπιστημονικῆς παιδεύσεως. Οἶαν εὐκολίαν εἶχε παράσχη πρὸς αὐτὸν ὁ Μκλάριος ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν, τῆς γεωγραφίας καὶ τῆς βοτανικῆς, διδάξας κατὰ βῆθος τὰς βάσεις αὐτῶν, τὴν αὐτὴν παρεῖχε καὶ ἡ «Σλόδσκολα» ὡς πρὸς τὰς ἐπιστήμας, γνω-

ρίζουσα εἰς αὐτὸν τὰ στοιχεῖα τῶν βιομηχανικῶν τεχνῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων δύνανται νὰ μείνωσιν ἐπὶ μακρὸν νεκρὸν γράμμα.

Ἡ πληθὺς καὶ ἡ ποικιλία τῶν σπουδῶν τούτων οὐ μόνον δὲν κατεπύνον τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Ἑρικ ἀλλ' ἐπερρώνουν αὐτὸν τὰ μάλιστα. Ἄλλως τε τὸ γυμναστήριον καθίστα ἀκμαῖον τὸ σῶμα μετὰ τὴν ἐπίρρωσιν τοῦ πνεύματος, ἐν τῷ γυμναστηρίῳ δὲ ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν βῆθρων τῆς σχολῆς ἐπρώτευεν ὁ Ἑρικ. Τὰς ἡμέρας τῶν διακοπῶν μετέβαινε καὶ ἑθεῖτο τὴν θάλασσαν ἢν ἠγάπα μεθ' οὐκίης στοργῆς, συνδιαλεγόμενος μετὰ τῶν ναυτιῶν, καὶ τῶν ἀλιέων, βοηθῶν αὐτοῦ ἐνίοτε καὶ κομίζων οἴκαδε ἰχθὺν τινα ὃν εὐχαρίστως ἀπεδέχετο ἡ κυρία Κρέτα.

Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἠγάπησε μετ' ἀληθοῦς στοργῆς τὸ παιδίον. Ὁ Ἑρικ ἦτο τόσοσ πρᾶος, τόσοσ εὐγενῆς καὶ φιλόφρων φύσει, τόσοσ φιλομαθῆς ἅμα δὲ καὶ τόσοσ γενναῖος τὴν καρδίαν, ὥστε εἴλκυεν ἀκαταμαχῆτως πάντων τὴν ἀγάπην. Μετὰ ἑκτῶ ἡμέρας εἶχε γίνῃ ὁ ἐνούσοσμος τοῦ Βρέδεζορδ καὶ τοῦ καθηγητοῦ Χόσσετ, ὡς ἦτο ἤδη τοῦ ἰατροῦ Σβαρκεγκρόνα. Μόνον ἡ Κάζα δὲν συνεπάθει πρὸς αὐτόν. Ἐἵτε διότι εἶχεν ἀπολέση τὴν πανίσχυρον ἐκείνην κυριαρχίαν, ἢν εἶχε μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν τῷ οἴκῳ, εἴτε διότι ἐμνησικακεῖ κατὰ τοῦ Ἑρικ διὰ τοὺς σαρκασμοὺς, λίαν ἀνωθύνους ἄλλως, οὗς ἡ ὡς πρηνεπίσης ἀγερωχία αὐτῆς εἶχον ἐμπνεύση εἰς τὸν ἰατρόν, ἐδείκνυεν ἐπιμόνης εἰς τὸν νεηλυδα περιφρονητικὴν τινα ψυχρότητα, καθ' ἣς οὐδὲν ἠδύνατο νὰ κατισχύση. Ἐντυχῶς σπανίως παρουσιάζοντο περιστάσεις ὅπως δείξῃ τὴν περιφρόνησίν της ταύτην, διότι ὁ Ἑρικ ἦτο κατὰ τὸ πλεῖστον ἢ ἐκτός τοῦ οἴκου ἢ κατάκλειστος ἐν τῷ δωματίῳ αὐτοῦ καὶ μελετῶν.

Τὰ πράγματα λοιπὸν ἔβαινον ἡρέμα καὶ ὁ καιρὸς παρήρχετο ἄνευ ἀξιοσημειωτῶν γεγονότων. Ἄς ἐπωφεληθῶμεν αὐτῶν ὅπως μετὰ τοῦ ἀναγνωστού διανύσωμεν διετὲς χρονικὸν διάστημα καὶ ἐπαναγάγωμεν αὐτὸν εἰς Νορόνη.

Τὰ Χριστούγεννα εἶχον ἐπανέλθῃ ἤδη τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς ἀνχωρήσεως τοῦ Ἑρικ. Ἐν πάσῃ τῇ κεντρικῇ καὶ βορείᾳ Εὐρώπῃ ἡ ἐορτὴ αὕτη πανηγυρίζεται λαμπρῶς κατ' ἔτος. Ἐν Νορβηγίᾳ ἰδίως διαρκεῖ δεκατρεῖς ἡμέρας ὑπὸ τὴν προσωνομιαν *τρεττερ Γιούλε* (αἱ δεκατρεῖς ἡμέραι τῶν Χριστουγέννων) καὶ χρησιμεύουσιν ὡς ἀφορμὴ πρὸς ἐξαιρετικὰς τέρψεις καὶ διασκεδάσεις. Εἶνε ἡ ἐποχὴ τῶν οἰκογενειακῶν συνανηστροφῶν, τῶν γευμάτων καὶ τῶν ἀρραβῶνων. Τὰ ἐδῶδιμα ἀφθονοῦσι καὶ ἐν ταῖς μᾶλλον πενιχροῖς οἰκίσκοις. Πανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἀμέριστος φιλοξενία. Τὸ *Γιούλε* ὁ δ' ἦτοι ὁ ζῦθος τῶν Χριστουγέννων ῥεεῖ ἀφθόνως. Ἐκαστος δ' ἐπισκέπτῃς

ὑποχρεοῦται νὰ πῆ μιαν διὰ τοῦ ξυλίνου ποτηρίου ἔχοντος ἐσφυρηλατημένα χρυσά, ἀργυρᾶ, ἢ χαλκᾶ κοσμήματα ὅπερ καὶ αἱ ἤκιστα εὐποροῦσαι οἰκογένειαι ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων μεταβιβάζουσιν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν—πρέπει δὲ νὰ κενώσῃ τοῦτο ὀρθῶς εὐχόμενος εἰς τὸν οἰκοδεσπότην «καλὴν χρονίαν.» Τὰ Χριστοῦγεννα τέλος λαμβάνουσιν οἱ ὑπὲρταί παρὰ τῶν κυρίων αὐτῶν τὰ καινουργῆ ἐνδύματα, ἅτινα ἀποτελοῦσι συνήθως τὸ οὐσιωδέστερον μέρος τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας δὲ ταύτας οἱ βόες, τὰ πρόβατα μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν πτηνῶν τοῦ οὐρανοῦ δικαιοῦνται διπλῆς μερίδος τροφῆς ἢ ἐξαιρετικῶν δωρεῶν. Ἐν Νορβηγίᾳ περὶ ἀνθρώπου εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν δικτελοῦντος ἐθίζεται νὰ λέγηται: Εἶνε τόσον πτωχός ὥστε δὲν εἰμπορεῖ νὰ δώσῃ οὔτε εἰς τὰ σπουργίτια τὸ Χριστοῦγεννατικὸν φαγητόν.

Ἐκ τῶν δεκατριῶν τούτων ἡμερῶν εὐθυμοτέρα πασῶν εἶνε ἡ παραμονὴ τῶν Χριστοῦγέννων. Κατ' ἐπικρατοῦν ἔθος τὰ παιδιά ἀμφοτέρων τῶν φύλων μεταβαίνειν καθ' ὁμίλους εἰς τοὺς ἀγρούς, φοροῦντα τὰ «σνεκ—σοῦχε» ἤτοι χιονοπέδιλα αὐτῶν, σταματῶντα δὲ πρὸ τῶν ἀγροτικῶν οἰκίσκων ἄδουσιν ἐν χορῶ τὰς παλαιὰς ἐθνικὰς μελωδίας των. Αἱ ζῶνται φωναὶ των ἠχοῦσαι αἰφνης ἐν τῷ δροσερῷ τῆς νυκτὸς ἀέρι, ἐν μέσῳ τῆς μοναξίας τῶν κοιλάδων κεκαλυμμένων ὑπὸ τῆς χειμερινῆς αὐτῶν στολῆς, προξενοῦσιν ἐντύπωσιν θελκτικωτάτην ἅμα καὶ περᾶδοξον. Αἱ θύραι ἀνοίγονται ἀμέσως· οἱ ἀγρόται προκαλοῦσι τοὺς μικροὺς καὶ τὰς μικρὰς αἰδοῦς νὰ εἰσέλθωσιν, προσφέρουσιν αὐτοῖς γλυκίσματα, ξηρὰ μῆλα καὶ ζῦθον, ἐνίοτε μάλιστα προσκαλοῦσιν αὐτοὺς καὶ νὰ χορεύσωσι. Μετὰ τὸ λιτόν τοῦτο δεῖπνον, ὁ φαῖδρός ὁμίλος ἀπέρχεται, ὡς ἀγέλη λάλων πτηνῶν, ὅπως ἐπαναλάβῃ περαιτέρω τὸ ἔσμά του. Εἰς οὐδὲν ὑπολογίζονται τὰς ἀποστάσεις μετὰ τὰ «σνεκ—σοῦχε» αὐτῶν, τὰ ἐκ κορμοῦ σημίδας ξυλοπέδιλα ταῦτα, δύο μέχρι τριῶν ποδῶν μῆκος ἔχοντα, ἅτινα ὑποδέονται τὰ παιδιά διὰ δερματίνων λωρίων, καὶ δι' ὧν οἱ Νορβηγοὶ χωρικοὶ, βοηθούμενοι ὑπὸ ἰσχυροῦ βάρου ὅπως τινάσσονται πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἐπισπύδωσι τὸν δρόμον αὐτῶν διανύουσιν ἐν καταπληκτικῇ ταχύτητι ἀποστάσεις πολλῶν μιλίων.

Τὸ ἔτος τοῦτο τὰ Χριστοῦγεννα ἐμελλον νὰ ἐορτασθῶσι πανηγυρικώτατα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἐρσεβον διότι ἀνεμένετο ὁ Ἐρικ. Ἐπιστολὴ ἐκ Στοκόλμης ἠγγελεν αὐτοῖς ὅτι ἐμελλε νὰ φθάσῃ τὴν παραμονὴν ἀκριβῶς τῶν Χριστοῦγέννων. Οὔτε ὁ Ὄθων λοιπὸν οὔτε ἡ Βάνδα ἦτο δυνατόν νὰ μείνωσιν ἡσυχοί. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔτρεχον εἰς τὴν θύραν ὅπως ἴδωσι μὴ ἔφθασεν ὁ ταξιειδιώτης. Ἡ ἀγαθὴ Κατρίνα καίτοι ἐπιπλήττουσα αὐτοὺς διὰ τὴν ἀνυπομονήσιν των συνεμερίζετο αὐτὴν καθ' ὅλοκληρίαν. Μόνος ὁ Ἐρσεβον ἐκά-

πνιζεν ἡσύχως τὴν πίπαν του, ὑπ' ἀντιθέτων κατεχόμενος αἰσθημάτων καὶ ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ἐπανίδῃ τὸν θετὸν υἱὸν του καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου μὴ δὲν ἀπολαύσῃ αὐτὸν ἐπὶ μακρόν.

Ἐκατοστὴν ἤδη φορὰν ὁ Ὄθων εἶχεν δράμην πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἀναμενομένου, ὅτε τέλος ἐπανῆλθε κράζων:

— Μάνα, Βάνδα! θαρρῶ πῶς αὐτὸς εἶνε!

Πάντες ὠρμησαν εἰς τὴν θύραν. Μακρὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Βέργκεν διεκρίνετο ὄντως μέλαν τι σημεῖον.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΑΙ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

Β'

Οὐδὲν παραδόξον, ὅτι ὁ ἀνερμάτιστος ἄνθρωπος, ὁ σκεπτόμενος καὶ ὁ ζητῶν τὸ αἴτιον παντὸς πράγματος, ὁ ἀνιχνεύων τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ἀποπλανᾶται τελευταῖον παντελῶς εἰς τὰ νέφη ἀσαφοῦς τινος μυστηριακῆς θρησκείας. Οὕτως ἐν ᾧ, λόγου χάριν, οἱ φουγάδες καλοῦσιν ἑαυτοὺς ἀγίους στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ καὶ ὑπολαμβάνουσιν τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους ὑπὲρταί τοῦ Ἀντιχριστοῦ, οἱ θιασῶται ἄλλης τινὸς αἱρέσεως, τῆς τῶν Χριστῶν, ἀνεκάλυψαν τὸν Θεὸν ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐκλήθησαν υἱοὶ Θεοῦ. Ἡ κυρία ἰδέα τῆς αἱρέσεως ταύτης εἶνε ἡ πίστις, ὅτι ἡ θεότης ὑποκρύπτεται ἐν παντὶ ἀνθρώπῳ. Διὰ τοῦτο εἰς τῶν κυρίων αὐτῆς θεσμῶν εἶνε ἡ ἀμοιβαία λατρεία, ἥτις κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν εἶνε ἡ λατρεία τῆς εἰκόνος τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πλασθεὶς κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός· δι' ὃ αὐτὸν πρέπει νὰ λατρεύωμεν. Ἡ ἰδέα δὲ τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λαθνοῦσης θεότητος συνάπτεται ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν προσωποποίησιν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ κατὰ τὰς Γραφάς. Ἐπειδὴ ὁ Χριστός, θνητὸς ὢν, ἐνεκα τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ ἠξιώθη νὰ γίνῃ Θεός, πᾶς ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐπιζητήσῃ ὁμοίαν τινὰ μεταμόρφωσιν, τουτέστι πᾶς ἀνὴρ δύναται νὰ γίνῃ Χριστός καὶ πᾶσα γυνὴ ἀγία Παρθένος, τοῦτο δ' ἐξήρηται ἐκ τοῦ βίβλου τῆς πίστεως καὶ ἐκ τοῦ ὕψους τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐκστάσεως. Ἐν τῷ ἄκρῳ ἐνθουσιασμῷ αὐτῶν, καθ' ὃν τελοῦνται μυστηριακαὶ ὀρχήσεις καὶ συμβαίνουν ὑστερικοὶ λυγμοί, τὸ ἅγιον Πνεῦμα κατερχόμενον μεταβάλλει αὐτοὺς εἰς θεανθρώπους.

Οἱ χοροὶ καὶ οἱ λυγμοὶ εἶνε σπουδαιότατοι ἐν τῷ βίῳ τῶν ῥωσικῶν αἱρέσεων. Παρὰ τοῖς Χριστοῖς, παραδείγματος χάριν, ὁ χορὸς εἶνε ἄγιος καὶ προξενεὶ ἴλιγγον. Οὗτοι συνέρχονται εἰς τι